

REBEL·LIE CONTRA EL NOU DESORDRE

M. Vázquez Montalbán

Davant les manifestacions antiglobalització de Seattle, Londres, París o la voluntat crítica de la reunió de Los Sin Tierra o les clares mostres de nous moviments emergents com el de Chiapas i el neozapatisme, la reacció dels mitjans informatius va començar essent desconcertada tot i que curiosa, encara que va predominar el mal tracte als contestataris, considerats com a okupes de l'edifici de la globalització. Més que com a símptoma dels nous temps, se'ls descriu com a desadaptats supervivents del segle de la lluita de classes per excel·lència, nostàlgics que no assumeixen els decrets terminals dels conflictes socials. Primo de Rivera va dir «*La lucha de clases ha terminado*» als anys vint, Franco als quaranta i Tony Blair al final dels noranta. Aleshores, com és possible que tanta coincidència de talents i profetes no sigui atesa pels manifestants de Seattle?

La Història no ha acabat

No ens trobem davant d'una ressaca d'inconformismes obsolets sinó de l'anunci de la dialèctica entre globalitzats i globalitzadors. Vaig escriure a «*El País*» arran del que va passar a Seattle que era curiós que el president del país amfitrió fos un exprogre, Clinton, i que l'alcalde de Seattle també fos un altre exprogre. És la raça més patèticament sorpresa i disgustada pel fet que la Història no hagi acabat. Fa 25 o 30 anys aquestes noies i aquests nois que militen en les noves organitzacions solidàries, bé en les exclusivament assistencials, bé en les que objectivament denuncien el nou ordre internacional, haurien contemplat la possibilitat de col·laborar en l'obertura de quatre o cinc nous Vietnam. Ho havia demanat el Che als anys seixanta, confiat que el policentrisme revolucionari podria activar la derrota del capitalisme i de fet el capitalisme estava espantat. D'aquí a l'holocaust de l'esquerra al Con Sud de Llatinoamèrica coincident amb el desencanxament d'una guerra tan insostenible com la del Vietnam, la vigilància de prop del guerrillerisme urbà en la mateixa Europa de tots els postmaigs, la sàvia administració de la por petitburgesa als desastres de la crisi energètica dels anys setanta, la liquidació dissenyada del franquisme a Espanya i la vigilada caiguda del salazarisme a Portugal, l'enduriment de la guerra freda mitjançant la pressió econòmica i tecnicoestratègica que va significar el thatcherisme i el reaganisme.

El nou desordre econòmic

 La crisi del «*gauchisme*» com a resposta solidària globalitzada es va veure complementada amb

l'aparició del «*voluntariat*», moviments de joves que treballaven desinteressadament per una causa justa o contra qualsevol dèficit del sistema. Rifkin, assessor de Clinton i un dels neoliberals intel·ligents, es plantejava «*què fer*» amb el nou voluntariat jove i internacional. Per al neoliberalisme intransigent, aquest voluntariat representa el que queda del naufragi de les ideologies revolucionàries. Per al neoliberalisme intel·ligent, pot ser una xarxa assistencial que compensi les «*inevitables*» agressions que el capitalisme causa en el teixit social global i per tant l'ideal és afavorir un voluntariat integrat, fins i tot en nòmina, capaç de balsamitzar les ferides del nou desordre econòmic internacional. Fa tres dècades aquesta discussió hauria estat un luxe verbal, perquè les espases de la guerra freda estaven alçades i tot el que debilités un o altre bloc es convertia en pervers i exterminable.

L'altre bloc

«*L'altre bloc*» avui és la suma de la vella i la nova pobresa i encara que aglutina una majoria històrica global, no constitueix aquell subjecte històric de canvi com ho hauria pogut ser el proletariat industrial, tal com va decidir Sartre al capdavant d'una legió de senyorets lúcids i crítics. No hi ha un subjecte històric de canvi delimitable, tot i que sí que apareix un subjecte crític plural al qual les ONG i altres formes de voluntariat crític atenen com a freds ajudants sanitaris de postguerra o com a activistes en la clarificació del desordre econòmic, social, cultural, global i les seves causes. En aquest sentit ha estat exemplar la feina del voluntariat en el suport a la rebel·lió neozapatista de Chiapas.

Raons per un nou conflicte

Si un jove fa vint anys encara podia aspirar a lluitar cos a cos contra el capitalisme, ara s'inculca que ha de limitar-se a pal·liar en la mesura que sigui possible els efectes negatius de l'única forma de producció possible i benemèrita. Deu anys després de la caiguda del mur i de la ruïna dels països de socialisme real, creix una consciència crítica del nou desordre internacional i creixen les manifestacions d'una nova sensibilitat internacionalista enfrontada a la nebulosa de la globalització. Es consoliden les raons d'un nou conflicte i el compromís en el futur estarà marcat per la dialèctica entre el globalitzador i el globalitzat, transsubstanciació de la lluita entre l'amo i l'esclau.

